

Utredning om inledning av finskaundervisning i åk 1 (timfördelningen)

938/12.00.01/2014

SUS § 70

Mer information:

undervisningschef Bjarne Mollgren, tfn (09) 5056 262
fornamn.efternamn@grankulla.fi

I enlighet med stadens förvaltningsstadga är det nämndens för utbildning och småbarnsfostran särskilda beslutanderätt att godkänna skolornas timfördelning.

Den svenska nämnden för undervisning och småbarnsfostran fattade 18.8.2014 beslut om den lokala timfördelningen i den svenskspråkiga grundläggande utbildningen. Timfördelningen utgör ramen och strukturen för den nya läroplanen, som färdigställs under det pågående läsåret. Timfördelningen godkänns sålunda ungefär vart tionde år, men det är möjligt att vid behov göra ändringar i timfördelningen även däremellan.

Nämnden har på sitt möte 31.8.2015 gett tjänstemännen uppgiften att utreda möjligheter att lägga in en timme finska som A1-språk redan i årskurs ett, utan att öka totalantalet timmar i timfördelningen.

A1-språket ska påbörjas senast i åk 3 enligt den nationella timfördelningen (bilaga). Av eleverna i de svenska skolorna i Finland läser 20 procent finska redan i åk 1, 27 procent i åk 2 och 85 procent i åk 3 (resten läser engelska som A1-språk).

Finskaundervisningen enligt nämndens beslut 18.8.2014 (nuläget)

Finskaundervisningen påbörjas i åk 2. Utöver det minimiantal timmar i finska på 16 h för åk 1-9 ges i Grankulla två extratimmar i finska, dvs totalt 18 h. Uppdelningen i finska och modersmålsinriktad finska påbörjas i åk 3. För tillfället har Granhultskolan en finskaklubb för vardera årskurserna 1 och 2. Dessa klubbar har haft sammanlagt 60 stycken deltagare.

Minimiantalet timmar i grundläggande undervisning är enligt den nationella timfördelningen 222. Enligt nämndens beslut (2014) om lokal timfördelning har de svenska skolorna i Grankulla utöver dessa 22 extra timmar, dvs. totalt 244. Dessa extra timmar finns i årskurserna 1-9 i ämnena modersmål (3 h), finska som A1-språk (2 h), matematik (2 h), fysik/kemi (1 h), musik (4 h), bildkonst (3 h), slöjd (3 h), gymnastik (2 h), välmående (1 h) och engelska eller tyska som A2-språk (1 h). (**bilaga 1: Timfördelningsbeslut 2014**)

Enligt nämndens beslut 18.8.2014 är antalet undervisningstimmar i årskurs ett 20 (minimum enligt statsrådets förordning om timfördelning är 19). I åk

1 finns en extra timme i bildkonst för att stödja utvecklingen av barnens finmotorik. Den nationella timfördelningen ger emellertid för vissa ämnen flexibla möjligheter att omfördela timmar mellan åk 1 och 2 och i t.ex. finska kan timmarna flexibelt användas mellan åk 1-6. Om dessa möjligheter maximeras finns det följande möjligheter att införa finska i åk 1 utan att det totala timantalet ökar.

Alternativ 1

Den extra timmen i bildkonst i åk 1 förändras till en extra timme i finska. Totalantalet timmar i åk 1 förändras inte och antalet timmar i finska utökas totalt med en timme i åk 1-6 (totalt 3 extratimmar), samtidigt som totalantalet timmar i bildkonst minskar med en timme (totalt 2 extra timmar). Eftersom eleverna på Granhultsskolan lär sig skriva på dator genom intelligent på tangent-metoden har man velat stödja utvecklingen av barnens finmotorik med extra bildkonst.

Alternativ 2

En extratimme matematik från åk 2 ändras till en extratimme finska i åk 1. Antalet timmar i åk 1 ökar från 20 till 21 och antalet timmar i åk 2 minskar från 22 till 21. Antalet timmar i finska utökas totalt med en timme i åk 1-6 (totalt 3 extratimmar), samtidigt som totalantalet timmar i matematik minskar med en timme (totalt 1 extra timme). Enligt den utvecklingsplan för Granhultsskolan som nämnden tidigare godkänt är matematiken en tyngdpunkt i undervisningen. Genom satsningen vill man bl.a. arbeta mer undersökande, förbättra differentieringen, förankra matematiken bättre i vardagen och lyfta fram betydelsen av logiskt tänkande.

Alternativ 3

En extratimme musik från åk 2 ändras till en extratimme finska i åk 1. Antalet timmar i åk 1 ökar från 20 till 21 och antalet timmar i åk 2 minskar från 22 till 21. Antalet timmar i finska utökas totalt med en timme i åk 1-6 (totalt 3 extratimmar), samtidigt som totalantalet timmar i musik minskar med en timme (totalt 3 extra timme). Musikundervisningen har varit en tyngdpunkt i Granhultsskolan, som för närvarande är Finlands pilot i det nordiska Biophilia-projektet, som i enlighet med de nya läroplansgrunderna utvecklar fenomenbaserad undervisning i musik och naturvetenskapliga ämnen. Förändringen skulle försvåra det fortsatta arbetet som påbörjats, och särskilt mot bakgrunden att det tidigare timfördelningsbeslutet (2014) redan innebar en nedskärning av timmarna i musik med 3 h.

Alternativ 4

En timme finska från åk 4 flyttas till åk 1. Totalantalet timmar i åk 1 ökar från 20 till 21 och antalet timmar i åk 4 minskar från 24 till 23. Antalet timmar behålls på samma nivå i samtliga ämnen som i nämndens beslut 18.8.2014. Detta medför att eleven har 1 timme finska i åk 1 och åk 2, 2 timmar finska i åk 3-7 och 3 timmar i åk 8-9. Uppdelningen i finska och modersmålsinriktad finska påbörjas liksom hittills i åk 3. Den här lösningen innebär minst ingrepp i den timfördelning som slogs fast för ett år sedan och som det pågående läroplansarbetet utgår från. **(bilaga 2:**

Timfördelning med finska åk 1)

Alternativ 5

Finskan integreras som en "språkdusch" i andra ämnen; främst modersmål, musik och gymnastik. Detta skulle praktiskt och pedagogiskt genomföras så att man varje dag har 10-15 minuter finsk dusch under något av ovanstående ämnen. En förutsättning är att klassläraren behärskar finska språket. Rektor bedömer att ungefär hälften av klasslärarna som undervisar i Granhultsskolan har tillräcklig kompetensen för att känna sig trygga i rollen att förverkliga undervisningen i finska på detta sätt.

Tyngdpunkten i finskan i åk 1 skulle ligga på den muntliga kommunikationen. Den verbala bedömning som är en del av undervisningen i de lägre klasserna bör planeras och konkretiseras i enlighet med kraven i läroplanen. Om finska inleds i åk 1 är det möjligt att antalet deltagare i finskaklubben minskar eller att klubben läggs ned.

Bildningsdirektören:

Ämnet finska undervisas från och med hösten 2016 i årskurs 1. I timfördelningen flyttas en lektion från årskurs 4 till årskurs 1. Ändringen i timfördelningen föranleder inga nya kostnader.

Beslut:

Enligt beslutsförslaget.